

Redactor: H. Teulescu

„Mormînt fără noroc și fără de prieteni“

Din prilejul colectei pentru monumentul lui Eminescu

Despre jubileul poetului bulgar Banko Bakaloff, jubileu care a fost o grandioasă sărbătoare națională, citim într-o revistă, următoarele:

„Bulgaria învinsă, sărăcită și datoare, găsește încă în tezaurul ei, să dea poetului popular, cîntărețului câmpiei, plugarilor și al lucrătorilor și întemeietorilor asociațiilor agricole în Bulgaria, un dar de 80,000 de franci și încă 100,000 pentru constituirea unui fond cultural care să-i poarte numele. Mii de oameni au fost la Bela Cerkev în satul de sărbătoare al poetului și n'a fost instituție de cultură în Bulgaria, care să nu-l dăruiască cu ceva. Fiecare ofrandă era bucată de suflet ruptă din sufletul fiecăruia.“

Și toate acestea se întimplă nu mult după ce un alt apostol al sufletului bulgar, poetul Ivan Vasoff, a fost sărbătorit ca un semi-zen de către întreaga națiune, primind în casa lui, la țară, chiar visita regelui Boris.

Iată un strălucit exemplu al felului cum știu Bulgarii să-și prețuiască și să-și răsplătească oamenii mari.

La noi ce se face în această privință? Cu durere și rușine trebuie să-și răsplătească oamenii mari. Aproape toți marii noștri scriitori s'au atins în mizerie, în spital sau în casa de nebuni. Și nici chiar după moarte n'au fost mai băgați în seamă. Nici pînă astăzi nu avem o ediție la înăl-

țime a operei lui Eminescu. Și dacă am avea-o, cîți și-ar da osteneala s'o cumpere și s'o citească.

Am văzut în multe case românești din Ardeal, ediții foarte luxoase a operei lui Petofi Sándor; am văzut însă în așa de puține case românești capo-d'operele literaturii noastre.

Cum se poate explica într-o societate așa de tînără atîta indiferență față de scrisul românesc, față de cultura românească?

În timpul din urmă Ministerul Artelor a lansat un apel spre a aduna fonduri pentru ridicarea unui monument aceluia care a fost Mihail Eminescu, cea mai strălucită și mai curată glorie literară a neamului românesc. Nici cei din România-veche, nici cei din teritoriile alipite n'au răspuns cum trebuia, acestui apel. În țara noastră, în România întregită, care are bani pentru toate risipele, pentru toate capriciile luxului, pentru toți aventurierii, indigenii și internaționali, pentru toți neghiobii, pentru toți mișei, — Eminescu „care neavînd ce mânca și-a mîncat inima“, nu se poate înălța în marmoră pe vr'o piață a Bucureștilor, unde a muncit, a luptat, a sîngerat, pentru că aproape nimeni nu vrea să-și deschidă punga pentru asemenea lucruri...

Pe lista trimisă la Alba-Iulia, nu s'a colectat aproape nimic. . . .
Și totuși, se spune că locuiesc și Români tu orașul lui Mihail-Viteazul și-al Unirii! . . .

DI Maniu către alegătorii săi

Din prilejul anului-nou, dl Ioan Pop, fost prefect al județului Alba-Inferioară, a primit din partea d-lui Iuliu Maniu, următoarea telegramă:

Rog, primește și împărtășește întregului comitet cercual al partidului național, precum și tuturor alegătorilor, cele mai călduroase felicitări de anul-nou. Doresc ca anul ce vine să înfăptuiască toate idealurile nobile pentru care partidul nostru, în special alegătorii din cercul Alba-Iulia și Vințul-de-jos, au adus atîtea jertfe.

IULIU MANIU.

* * *

Dlui Primar al orașului Dr. Aurel Sava Alba-Iulia

Cluj, 14 I. 1922.

Vă rog primiți și împărtășiți tuturor cetățenilor istoricului oraș Alba-Iulia cele mai călduroase urări de anul nou, cu dorința ca anul ce vine să înbogățească cu fapte mărețe istoria glorioasă a acestui oraș, dînd deplină mulțumire și prosperitate cetățenilor lui.

IULIU MANIU.

Ce s'a schimbat în politica anului 1921

Simple mărturisiri

de N. IORGA

Anul trecut a început cu un antagonism declarat între așa numitul partid al poporului, stăpîn pe guvernul în care se introdusese prin surprindere, și între o coaliție de elemente democratice, în care se cuprîndeau, fără excepție, toate elementele blocului care guvernase cinci luni de zile pînă la escaladarea cunoscutei ferești de din dos.

Cred că am dreptate cînd spun, că legătura dintre partidele cari formau opoziția națională nu putea fi decât aceea care deriva firește din origina și compunerea lor. Adică, să ne înțelegem:

Cel mai vechiu partid din țară, partidul național din Ardeal, mărturisește tendințele sale prin însuși numele pe care li poartă. Și încă, dacă mai e nevoie, prin frumosul său trecut.

Naționalist înainte de toate, trebuind să aibă cea mai adîncă scîrbă de trădătorii nației noastre și, dacă se poate, cu cât mai mult de aceia cari au tratat în tovarășie cu dușmanii seculari ai neamului nostru de peste munți. Pe de altă parte, cum nația acolo este compusă din țărani și din fii sau nepoți de țărani, crescuți cu mîmăligă din traistă și ajunși numai astfel la situații mai înalte, trebuie cea mai mare rea credință pentru a le tăgădui această calitate și o totală neînțelegere a nevoilor de viață a Românilor din acele părți pentru a căuta să se rupă o solidaritate politică indispensabilă prin crearea — unde? acolo în fața rivalilor naționali — a unui alt partid, hrănit din ura între deosebitele clase.

Partidele din Bucovina și Basarabia cari se numiau, cel dintîi partidul democrat al Unirii, iar celălalt partidul țărănesc exprima prin alte formule aceleași noțiuni.

Venim la partidul țărănist din vechiul regat. Intemeiat de învățători și preoți dintre cari cei mai mulți au trecut pe la noi și, chiar după organizația deosebită, n'au găsit altă formulă decât cînd domnul dela Soroca a deschis ușa și i s'a trimis de peste Nistru — acest partid n'avea nimic care să-i facă imposibilă colaborarea fără termen cu noi, formula tehnică a dlui Mihailache nu era decât traducerea în experiență satească a prelației noastre de ani de zile în acest sens. Și nu cred că se va găsi om care să rele-

veze un singur act de nealoyalitate al nostru ori de câte ori a fost de susținut proiectul de lege Mihalache. Trebuie să adăog că metodele întrebuintate de unii membri ai acestui partid au fost criticate de naționaliști, cărora li s'a promis formal că se va evita orice ar putea să se interpreteze ca ură între membrii aceluiași popor. Căci de fapt, a nega că există în sat un curent al țărănilor cari își cer oamenii lor, ar fi zadarnic, dar, iarăși, e criminal ca acest curent să fie întrebuintat pentru a slăbi o țară încă neconsolidată și amenințată de toate hotarele.

* * *

N'am nici o îndoială asupra faptului că asociația democratică, fiind în Ianuarie 1921, reprezenta un serviciu esențial adus țării și o stavilă pusă în același timp celor două fiare pânditoare: revoluționismul tinzînd spre absurdul dinaintea și conservatismul plutocratic, reprezentat în mare parte de liberali, tinzînd la absurdul din urmă.

Ce a sfărîmat această asociație, care azi nu mai poate fi înlocuită? Ce, adică cine?

Democraticul bărbat care a ocupat ministerul de interne, — și ce poate fi mai democratic decît vocabularul său? — știe bine două lucruri: ce se poate cu oamenii fără principii și ce nu se poate cu oamenii cari au principii.

Și atunci s'a gînlit, ce ar fi dacă directorul „Luminii“ ar ajunge în Parlament și anume Basarabeni să-l adopte, să-l treacă țărăniștilor și aceștia să-și-l facă șef.

Neexperiența politică a celor din urmă, setea de teorie a celor de al doilea, garanta succesul intrigei. Iar că simplismul național și moral — care formează baza vieții mele politice — nu admite tovarășie cu oricine a tras în steagul patriei din tranșeele ocupanților, aceasta ptea să fie tot așa de sigur.

Ce interesează după aceasta prin ce culoare s'a strecurat cine voia să domine și prin ce concesie de conștiință s'a ajuns la situația de azi a partidului țărănist?

Imi va rămînea toată viața în minte scena din Ianuarie 1921 cînd doi oameni, două conștiințe se priveau ochi în ochi, iar acei cari trebuiau să fie nu arbitrii turei ei, ci sprijinitorii vechiului lor învățător și căpeteniei lor de fapt pînă în acel moment, adoptau atitudinea spectatoriilor

impasibili, — cea mai săngeroasă insultă ce mi se putea aduce.

O legătură morală făgăduind țării o eră nouă se rupsesse în acel moment. Ce mai rămăsese erau frînturi de interese materiale, căutînd stîngăciu o orientare și expuse a fi jucate pe rînd de „măcherii“ vechiului politicianism.

Am încercat, să fac din acest materialism care pipăia greoiu după putere la noi și la ceilalți, o bază oare-care pentru România de mâine.

De aceea am vorbit în Maiu cu d. Brătianu, de aceea am adus retragerea din parlament din Iulie, de aceea am spus Regelui, care mi-a făcut onoarea de-a mă întreba, singurul lucru pe care-l puteam spune: că din moment ce nu mai era un suflet nou care să poată cere neprihănit puterea pe baza simpatiilor populare, nu mai rămînea decît armonizarea de Coroană a tuturor pornirilor de partid. Pe cine n'am admis ca șef al ministerului de coaliție?

Pe d. Averescu, ca și pe d. Brătianu, de d. Take Ionescu, pe ori cine altul, afară de acei cari poartă pe frunte pecetea conspirației cu străinul și cu ocupantul.

Mi s'au atribuit simpatii care nu mă influențează în politică și interese care nu există pentru mine. S'a vorbit din nou de nestatornicia mea.

Nu mă schimb eu, se schimbă ceilalți, sau măcar au aerele de-a se schimba, și-mi ajunge și atât! Cunsimțeam să trec peste păcate vechi și noi, de malversații și de usurpări a drepturilor cetățenești, în credința că și cei mai lacomi s'au putut sătura iar cel mai vechi dintre lacomi, vor fi fiind sătui, de mult. Cunsimțeam să închid ochii asupra viciumi originar și asupra incapacității de-a se adapta la situația sa, a unui parlament format în pripă, unei instalări la putere prin mijloace neparlamentare. Un lucru îmi trebuia: să ne stîmpărăm odată!

N'am reușit, dar aceasta este meseria mea și sunt incorigibil, a îndemna pe cei buni și a stîmpăra pe cei răi.

Ministerul Averescu a plecat la ultima somație pe care i-a făcut o aliatul său însuși, fiindcă Regele o făcuse pe a lui de mult. Mi se tot vorbise de marele partid liberal a cărui mărime este o dogmă pe care n'o poate distruge, se vede, nici o experiență. Mare e? Mare să fie! Eu nu mă pun de pricină. Dar credeam că măcar la partide de edițiile nouă trebuie să fie fundamentul corectat.

Preferam o lucrare nouă. Nu se poate fiindcă e prea grosă? Cel puțin să se adauge cu oarecare informație nouă.

Mi se spune astăzi că Regele ar fi deprins să citească textul cel vechi. Nu știu ce e adevărul din aceasta. Dar monarhiile cele mai tari sunt cele care se țin în curent.

Pînă nu voiu vedea faptul însuși, nu mă mulțumesc cu zvonuri de intenții.

D. Take Ionescu reprezintă pentru mine ceva care poate deschide și alte perspective, d. Brătianu fără „mosaic“ le închide pe toate. Aceasta a determinat alegerea mea.

Și'nchei, spunînd că știu și eu cum că mai sunt soluții în imposibil, toate excelente. Dar eu nu sunt obișnuit să le caut acolo. (Din „Adevărul“)

Opincile de fier cu care faci drumuri minunate, sunt aproape de tine: tragerea de inimă.

Pe înălțimi ai numai căldura pe care o duci cu tine.

Cînd poți merge, de ce să te tirăști?

Șerpele e odios nu pentru că mușcă, ci pentru că ascunde ca să muște.

N. Iorga.

Urările

Suveranului către Armată.

M. S. Regele a semnat decretul prin care dă următorul ordin de zi pe armată:

„Ostași,

„Pe pragul noului an, gîndul Meu se oprește cu deosebită dragoste la iubita Mea armată.

Lucrînd, cum ați făcut pînă acum, cu abnegație și pătrunși de spiritul de disciplină veți câștiga și în viitor mulțumirea Regelui și Șefului Vostru Suprem.

Sprijinindu-Mă pe sentimentele voastre de datorie și pe credința voastră, Vă urez, din adîncul inimei, ani mulți și fericiți.

Dat în București, la 14 Ianuarie 1922.

(ss) Ferdinand.

Ex regele Carol de Habsburg — nu se astîmpără.

În cercurile politice din Budapesta se vorbește că ex-regele Carol se pregătește de o nouă aventură. În legătură cu aceasta prințul Sixt de Parma, fratele ex-reginei Zita a avut o întrevvedere cu generalul Franchet D'Esperey la Kolmar. Se crede că voiajul ex-reginei Zita încă ar fi în legătură cu aceste preparative.

În Budapesta e mare fierbere. Spiritele sunt foarte agitate. Se spune, că Zita și Otto vor sosi în curînd la Budapesta și se vor prezenta în fața Adunării Naționale.

Bethlen, președintele consiliului a desmînițat toate aceste știri. Guvernul ungur — se spune — a luat toate măsurile pentru ca să împiedice o nouă lovitură.

Ce pățești cînd ești funcționar cinstit.

Dl Iosif Ghiura, comisar al gardei financiare din Alba-Iulia, a fost transferat, — (la dorința d-nei Gluck Mor și la intervenția domnilor Ignea și Rebreanu, dela Direcția financiară din Aiud) ca pedeapsă, la Baile-Herculane, pentru că d'sa a denunțat Inspectorului financiar din Cluj, pe d-na Gluck Mor din Vințul-de-jos, care fabrica spirt mai mult decît introducea în registre, păgubind astfel Statul Român în'un an, cu un milion și jumătate de lei.

Un subaltern al d-lui Ghiura, care a refuzat mita de șapte mii de lei lunar, oferită de d-na Gluck pentru a-i obține tăcerea, a fost transferat la Oradim-Mare.

Iată cum sunt răsplățiți și încurajați, și în Ardeal, funcționarii, cari nu fură! . . .

O tragedie familiară la Brașov.

Din Brașov se vestește o tragedie fără pereche, ce s'a petrecut în hotelul Coroana de acolo, Vineri noaptea. Cu două zile înainte sosise în localitate generalul Eremia, unul dintre generalii români cu renume, cu cei doi copii al săi, Marietta, în vîrstă de 12 ani și Bubi de opt.

Tot timpul care a precedat groznică tragedie, generalul Eremia s'a arătat că se poate de liniștit, încît nimeni n'a putut bănui ce gînduri negre îi muncesc.

Venit în Brașov în 12 crt., și-a petrecut tot timpul vizitîndu-și cunoștinții sau primind vizite. Chiar Vineri a fost căutat de mai mulți ofițeri, cari însă nu l-au putut vedea din cauza că nu știa nimeni unde e. Noaptea, după ce absentă sa a dat de bănuț, i au forțat ușa camerei, tu care s'a petrecut nevăzută tragedie. Cei doi copii erau într'un lac de sânge, iar generalul, pe alt pat, cu țeasta sfărîmată.

A lăsat trei scrisori: către soție, către un prieten din Brașov și către zia pe care le roagă să nu se extindă la motivele sinistrului fapt.

La bustul lui Eminescu

(Din parcul Dumbrăveni)

*Padure! Ningi câteva frunze
Pe fruntea-i de aramă rece.
Tu, ce rămîi neperitoare
Ca genul, cînd totul trece!*

*Zi vîntului, să-i cînte doine
De dragoste, sau haiducești,
Poetului ce-a fost mîndria
Gîndirei noastre românești!*

*Și glasul lui să fie dulce . . .
Măcar în lumea nefinței,
Să-și uite, lungile lui chinuri,
Acest copil al suferinței!*

*Natura, cel pușin mai blîndă
Cu umbra tragică să fie,
A celui ce 'n eterne versuri
A prins eterna poezie!*

*Și stelele din golul serei
Pîcînd în jurul lui scînteii,
Să-i pară că iubirea moartă
Îl mîngăie cu ochii ei!*

*Iar cînd în serile de toamnă
Va răsări dintre poteci,
Bălaia inimei lui doamnă,
Cu mîini subțiri și brațe reci,*

*În ora tainică și gravă
Cînd ceața scutură vestmîntu-i,
Și luna 'n cîmîțir veghiază,
În loc de candelă, mormîntu-i;*

*Pe cînd o trestie, un nufăr,
Un teiu — aminte-adorator —
Înțelegînd poate ce sufăr
Poezii mari în viața lor . . .*

*Privindu-i chipul între frunze,
Vrăjît de-al bronzului vestmînt,
Și întrebînd mirajii ce cată
Sub lună, morții din mormînt . . .*

*Atunci în nopțile albastre
Cînd lumea uită și petrece . . .
Lucașărul o să-l privească
Cum stă nemuritor și rece!*

C. Pavelescu.

Statuii lui Eminescu

neridicată încă

*În sufletul român adînc răsînd
Cîntărea ta măreață și duioasă;
Ea-i diadema cea mai luminoasă,
Ce neamul tău pe frunte va s'o pînd.*

*...Și va 'nfruntă a timpului furtună
Și 'n veacuri va străbate glorioasă, —
Deci e'ntruparea ta cea mai frumoasă
Și-ți este cea mai nobilă cunună.*

*Nu-ți trebuie statui nici osanele,
Căci versul tău cel ferecat în zale
Mai tare-i decît bronzul și granitul . . .*

*El e statuia vie-a 'ntregii nații
Și marmora-i dura-va 'n nesfîrșitul
Atîtor viitoare generații!*

M. Codreanu.

Monumentul lui Eminescu.

Pentru Monumentul lui Eminescu au contribuit următorii domni:

P. P. Roșca	50 lei
Izvorul	50 „
Comanescu	10 „
Horia Teulescu	60 „
Eugen Mera	25 „
Leonte Opreș	20 „
Ludovic Sarvaș	10 „
Gheorghe Babeș	20 „
Ion Codrea	20 „
Vasile Abuşeanu	10 „
V. Săcăreanu	100 „
Aurel Medrea	20 „
Ioanichie Mărginean	20 „
Achim Traian	10 „
Dl Lochian	40 „
Dr. R. Boca	50 „

Total: 525 lei

Doritorii de a contribui pentru acest monument, sunt rugați s'o facă de urgență. Listele de subscripție se află la dl Dumitru Bogdan, funcționar la primăria din Alba-Iulia.

Tribuna liberă

Infrățire?

Din partea d-lui I. Locusteanu primim următoarele:

»In bătrina cetate Alba-Iulia pentru care Ungurii aveau un Festungs-
abteilung, care îngrija cu sfințenie
ca nici o cărămidă să nu se clin-
tească din cotătea, în care cei de tristă
memorie din guvernul trecut au chel-
tuit milioane pentru a distruge unele
din zidurile ei.

Pentruce? O știu eu toți. În bă-
trâna Alba-Iuliei, vintul de iarnă
șuerând prin zăbrelele unde odinioară
a fost întenuțat Horia, ca un psalm
de osanale se ridică până sus aducând
mînia Ardelenilor ce și au păstrat
sufletul românesc nepîngărit, și mul-
țumiri ostașilor români cari azi să-
lășuească în ea.

Aci în Alba-Iulia, comandantul di-
viziei a căutat într'un mod „sui ge-
neris” să sărbătorească o infrățire
sufletească între toți locuitorii. Sic?

Să organizezi un revelion pentru
a primi în veselie venirea anului nou
1922. Toată lumea a fost chemată
la această sărbătoare, și Sașii cari
au dat afară pe-un ofițer român,
(cazul sub-locot. N.) și Evreii cari nu
se sîlesc să spună că primesc pe
„țeri, în casele lor, de complezanță,
dar... restul se înțelege; și chiar
vanzătorii de haine vechi au fost che-
mați prin reprezentantul lor.

În fine toți au fost chemați la
această serbare, lume multă, multă
de tot, inetti bieții organizatori nu au
mai avut nici chiar hârtie pe ce scrie
invitațiile pentru corpul profesoral,
elita culturală a orașului, și pentru zia-
riști și nici persoanele oficiale civile,
cu toată pe lista ce a fost cerută
d-lui primar Aurel Sava de către or-
ganizatori figurau persoanele sus
menționate.

Cu toate acestea s'a petrecut de
minune, s'a închinat în sănătatea ar-
matei române și s'a spus că ostașul
trebuie îngrijit și respectat, pe-când
afară soldații (vizitii și ordonanțe)
înghețau de ger pe capra trăsurilor
diviziei. Probabil că în limbajul nou
milităresc soldații întrebunțați ca
ordonanțe nu sunt ostași — reflecție
ce-și făceau invitații cu „man” sau
„berg” la sfârșitul numelui.

Și în noianul acestor manifestări
de iubire frățească, fără sgomot și
aproape tăcuți, petrecea un tată cu
zece copii în jurul lui la o masă
comună: era o familie militară, un
colonel cu ofițeri săi: familia mili-
tară a bravului Regiment I. Vânători.

Rezultatul acestei sărbări de în-
frățire sufletească: vinul a curs și-
roie, elita culturală și părinții in-
telctuali ai românismului din Alba-
Iulia mihnăți în suflet; Sașii și Evreii
îngâmfăți și patronul localului cu
punga plină de lei — și soldații în
stradă stăteau ca leul nostru la Paris.

Revelionul, cu ocazia anului nou
1922, se întrecă toți: a fost infrățire
sau invrajbire?

Ion Locusteanu.

O faptă frumoasă.

„Binevoii a publica în ziarul Dv.
că Direcțiunea băncii „Izvorul”
din loc a pus la dispoziția consiliului
orașenesc, din profitul anului trecut
s. a.

pentru fondul sanitar... lei 500
pentru fondul de înfrumusețare... 500
pentru fondul pompierilor... 500
în total Lei 1500.

În numele consiliului orașenesc
aduc Direcțiunii băncii „Izvorul” mul-
țumirile noastre. În atențiunea și ce-
lorlalte Institute financiare din loc.

Alba Iulia, la 13 I. 1922.

Dr. Aurel Sava primar.

ȘTIRI.

În așteptare.

*Greu trec orele pustii
Și să plîng îmi vine...
Te aștept meru să vii
Puțule, la mine!...*

*Ce vei fi făcînd acum,
Bujorel de fată?!...
Ori ai apucat alt drum?...
Vina să te bată!...*

*Uit de toate și te-aștept
Fără încetare,
Ca un antic înțelept
O idee mare...*

*Tot aștept în dulci fiori
Poartă să tresară...
Său pașii tăi ușori
Lin urcînd pe scară...*

P. P. Roșca.

Unui anonim.

*Cele ce odat în Capitoliu
Au mîntuit de moarte-un stat,
Azi, fără nici o ezitare,
Pe anonim l-au alungat.*

*Să se mplinească iar proverbul
Ce ne-a rămas și azi în uz:
Mai multe sbrătoare 'nvins au
Un anonim din cucuruz.*

Vlad Dracul.

NOUL GUVERN e format de dl I. Brătianu. Lista completă a ministrilor încă nu se știe. Probabil că vor intra în guvern și 3 membri ai partidului național.

— **Elevele și elevii de liceu din Cricău** organizează pentru a doua zi de Bobotează, în comuna Cricău o producțiune teatrală urmată de dans.

— **Poliția din Aiud** a descoperit pe asasinul directornului de bancă Winkler Iosif, în persoana fostului agent secret Ioan Nagy.

— **Mgr. Rossi — în România.** Agenția telegrafică italiană vestește că arhiepiscopul din Udine, Mgr. Rossi va vizita coloniile italiene din România. Se știe că printre italienii din România mulți sunt din provincia Udine.

— **Intre România și Ungaria.** Incurind se va face un nou schimb de prizonieri între România și Ungaria.

— **Tutunul din Ardeal.** În cursul acestei luni se vor depune la regia Monopolului Statului toate cantitățile de tutun din Ardeal, care se urcă la 2 milioane kgr.

— **D-nii Romul Bratu** din Tilișca și Adalbert Naghy din județul Treiscaune, cel dintău mecanic, al doilea fost locotenent de aviație în armata austro-ungară, au realizat o perfecționare a motorului cu benzină, în urma căreia cu același cantitate de benzină se desvoltă o putere și o viteză de trei ori mai mare decât a motoarelor obișnuite până acum.

Susnumiții au construit în lemn modelul, pe care voese să-l execute în Arseaul armatei, cerând pentru aceasta sprijinul d-lui general Petala. Noul motor va putea fi aplicat la automobile, aeroplane și la orice mașini economice.

— **Incendiu.** În ziua de 17 a lunii curente s'a anunțat un incendiu la moara lui A. Glück. Dl. B. Bihary comandantul pompierilor, împreună cu pompierii au localizat focul. Focul a izbucnit într-o odăa a locuinței funcționarilor, la o grindă a coșului; pagubele sunt nelăsemnate.

— **Mizeria studenților români în Elveția.** Un student român dela Universitatea din Zürich scrie, între altele: „... A sosit zilele acestea la consulatul din loc ordinul ministrului de finanțe de a schimba cîte 200 franci elvețieni pe cursul oficial. Ordinul acesta însă fără nici o considerare de cei 30 studenți cîți sunt aici, menționează numai 8 persoane cu numele, cari au să profite de acest beneficiu. Ce e mai curios, din acești 8 favoriti ai ministerului de finanțe sunt 6 ovri și numai doi români. Și totuși „Auedische Presszentrale” — organul sioniștilor — din Zürich, duce o furioasă campanie împotriva României, scriind că egalitatea de drept a minoritaților, în aceasta țară, există numai pe hârtie.”

— **Averescanii ardeleni — pleacă...** „Gazeta Ardealului” din Cluj vestește că deputații averescani d-lui dr. Ion Suciu și dr. Liviu Ghilezan și-au înaintat demisiile din partidul poporului. Pleacă d-lor la vatră — sau în căntarea altor partide cu porțile deschise? Le dorim mai multă demnitate, în solda noilor stăpîni, dacă îi vor afla!...

— **Masaryk și Pilsudski la București.** Se anunță că în cursul primăverii vom avea la București două vizite politice importante: a d-lor Th. Masaryk, președintele republicii cehoslovace și a mareșalului Pilsudski, președintele republicii polone.

— **Vizita familiei regale române la Belgrad.** Ziarele sârbești anunță că regina României, împreună cu prințesele Marioara și Ileana, vor vizita Belgradul în primele zile ale lunii Martie. După aceea vor pleca cu regele Alexandru în Dalmația, unde vor sta două săptămâni. Acele ziare mai spun că logodna va fi sărbătorită oficial la București peste câteva săptămâni. Pasici primul ministru și Nincici ministrul de externe, vor veni la București.

Somație.

Subscrisa societate colectivă sub firma „Bradul”, societate forestieră, o cumpărat stabilimentul de ferăstrău din Szárhegy al lui Zoltan Berkes comerciant de lemne din Alba-Iulia, precum și dreptul de producțiune de pădure. Somăm eventualii creditori ai susnumitului, ca pretenșiunile lor să-le anuțe D-lui Dr. Farkas Fried advocat în Alba-Iulia în interval de 8 zile dela apariția acestei publicațiuni, căci altcum nu se vor lua în considerație.

Alba-Iulia, la 17 Ianuarie 1922.

»Bradul» societate forestieră Alba-Iulia.

Felhivás.

Atlinrott „Bradul” societate forestieră cég alatt Alba-Iuliában megalkult közkereseti társaság nygyette Berkes Zoltán Alba-Iuliai fakereskedőnek szárhegyi fűrésztelepét és erdőkitermelési jogát. Felhívjuk nevezetnek esetleges hitelezőit, hogy követeléseiket pontosan megjelölve e hirdetésny megjelenésétől számított nyolc napon belül jelentsek be Dr. Fried Farkas Alba-Iuliai ügyvédnél, mert másként nem fognak figyelembe vétetni.

Alba-Iulia, 1922. januar hó 17.

»Bradul» societate forestieră Alba-Iulia.

*Frig e afară, de mizune,
Frig coala, de bobotează.*

La Fokkend in „Europa”

Oricine se recrează...

Serul Dr. Pufureanu

Vindecă de orice boală,

Vinul dela „Europa”

Chiar bolnav, din pat te scoală

„IZVORUL”
BCU Cluj / Central University Library Cluj

institut de credit și economii
S. P. A.
ALBA-IULIA

Sucursale:
Ighiu,
Murăș-Uioara,
Teiuș,
Zlatna.

Face toate operațiunile de bancă.
Primește depuneri și fructificare în condițiunile cele mai favorabile. Secție americană.
Secție de mărfuri.

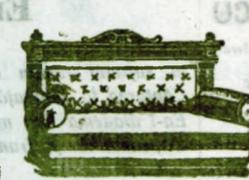
S'a deschis Depozitul-Sucursala al fabricii de GHETE
TURUL
care se bucură de cel mai bun renume
ALBA-IULIA
Plaza Mihai-Viteazul (în localul fostei firme „Tusi”)

Dacă vrei să fii prezentabil și modern comandă-ți hainele numai la firma
V. MUCEA

Intăia fabrică de **MOBILE** din Alba-Iulia
urmașul lui A. Baumann

CAROL LAHNI

Mare depozit de orice fel de mobile.
Execută prompt, cu prețurile cele mai moderate.

Atelier de tapițerie, lucrări de binale. • Fabrică de materase de sârmă.

INTREPRINZĂTOR DE POMPE FUNEBRE.

O faptă bună pentru orașul Alba-Iulia e deschiderea
Biroului Comercial de expediții și Autocamioane pentru transporturi, al lui **I. Rădulescu** Str. Canalului 19
Telefon 54

Primește transporturi pe distanțe oricât de mari.

Banca Centrală
PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ, SUCURSALA
ALBA-IULIA SEDIUL: CLUJ

CAPITAL deplin vărsat
Lei 50.000.000—

REZERVE Cca
Lei 20.000.000—

FILIALE: Alba-Iulia, Arad, Brad, Hațeg, Sibiu, Turda.

ADRESĂ TELEGRAFICĂ
CENTRALA
Telefon No. 68

Tot felul de operațiuni de bancă și comerciale.

Cinema Urania
Duminecă la 22 Ianuarie mare program detectiv **Miss Nobody** aventură senzațională detectivă în 5 acte. 3 reprezentații. Joi 26 Ianuarie mare atracție **Orfanul înghețat** poezie de baronul Iosif Eötvös, aranjat pe film în 4 acte mari. Primactor copilașul artist Franți Szecsi. 2 reprezentații. În pregătire extraordinară **Inima de copil** dramă mai emoționantă ca acest film nicicând nu s'a văzut.

Iosif Mendel Tâmplar
Alba-Iulia, Colțul str. Eminescu, cu 11 și Liberății.

Depozit de Mobile. Dormitoare, prânzitoare, aranjament de bucătărie. • Mobile ieftine pentru țărani. Atelier propriu. Lucru trainic. Prețuri reduse.

Deposit ALBA-IULIA Str. Roșiorilor.

VINEA

soc. pe acții pentru comerțul de vinuri și derivatele lor.

Capital deplin vărsat 5 milioane.